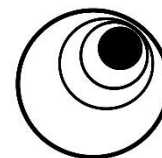

Toimintaohjeet epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen

2.3.2022

Tapiolan Voimistelijat

Seuramme ei hyväksy minkäänlaista häirintää tai epäasiallista käytöstä toiminnassamme. Jokaisella ohjaajalla, valmentajalla, harrastajalla ja muulla toimijalla tulee olla turvallinen ympäristö harrastaa, työskennellä ja toimia seurassamme.

Vastuuhenkilöt, joihin voi olla yhteydessä epäasiallisen käytöksen tapauksissa:

Puheenjohtaja Heidi Viitamäki 040 720 3359 viitamaki.heidi@gmail.com

Toiminnanjohtaja Terhi Toivonen 040 734 7084 tapvo@nic.fi

Seurakoordinaattori Maija Pelttari 050 383 4433 seurakoordinaattori.tapvo@gmail.com

Ongelmanratkaisupolku / epäasialliseen käytökseen puuttuminen

MITÄ ON EPÄASIALLINEN KÄYTÖS?

Epäasiallinen käytös on kaikkea hyvän tavan vastaista käyttäytymistä. Se voi olla tekoja tai laiminlyöntejä, tahallista tai tahatonta, järjestelmällistä, jatkuvaa tai kertaluontoista ja äärimmillään jopa lainvastaista toimintaa. Kuka vain voi kokea epäasiallista käyttäytymistä kenen tahansa toimesta. Kaikkeen epäasialliseen toimintaan tulee aina puuttua. Jokainen kokee asiat eri tavalla, jolloin tulee huomioida, että se mikä ei loukkaa yhtä, voi olla loukkaavaa toiselle.

Epäasiallinen käytös voi esimerkiksi olla:

- toistuvaa henkilön ominaisuuksien, luonteenpiirteiden tai yksityiselämän mustamaalausta
- treeniyhteisön ulkopuolelle jättämistä
- huutamista, haukkumista, kiroilua, nimittelyä, halventavia katseita, naurunalaiseksi saattamista, pahan puhumista toisesta
- fyysistä väkivaltaa tai sillä uhkailua
- epäasiallista valta-aseman väärinkäyttöä
- seksuaalista häirintää
- sukupuoleen perustuvaa häirintää
- päihteisiin liittyvää epäasiallista käytöstä.

Mikä on seksuaalista häirintää?

Häirinnällä tarkoitetaan henkilön ihmisarvoa loukkaavaa käytöstä ja seksuaalisella häirinnällä sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Tämä voidaan tehdä erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Tällaisen ilmapiirin voi luoda esimerkiksi seksuaalissävyytteiset vitsit tai vihjailut ja kehon kommentointi.

MITEN ENNALTAEHKÄISTÄ EPÄASIALLISTA KÄYTÖSTÄ?

Tietoisuuden lisääminen ja koulutus

Kaikki ohjaajat ja valmentajat suorittavat Et ole yksin -verkkokoulutuksen. Kaikki toimijat osaavat tunnistaa epäasiallisen käytöksen ja puuttua siihen

Sopu toiminta

Sopu -toiminta opettaa lapsille ja nuorille, kuinka toimia kiusaamis- ja muissa epäasialliseen käytökseen liittyvissä tilanteissa.

1. Sano seis, kun sinua loukataan
2. Myönnä virheesi, kun loukkasit toista ja pyydä anteeksi
3. Hyväksy anteeksipyyntö, opitaan tapahtuneesta, ei jäädä kuitenkaan menneisiin kiinni
4. Kerro tapahtuneesta eteenpäin, niin tilannetta seurataan ja tarvittaessa keskustellaan lisää

Turvataitokasvatus

Voimistelijoiden omien voimavarojen, myönteisen kehonkuvan ja itsetunnon vahvistamista. lapsille ja nuorille opetetaan omien tunteiden tunnistamista, muiden kunnioittamista sekä koskemattomuuden periaatteita

Positiivisen ilmapiirin sekä toimivan vuorovaikutuksen ja viestinnän rakentaminen

Turvallinen, avoin ilmapiiri nostaa epäasiallisen käytöksen kynnystä.

Pelissäännöt, toimintaohjeet ja linjaukset

Yhteiset ohjeet ja säännöt ehkäisevät väärinymmärryksiä ja ristiriitatilanteiden syntyä. Jokaiselle ryhmälle ja joukkueelle luodaan omat pelisäännöt.

Avoimuus näkyä kaikessa toiminnassa

Päätökset tehdään avoimesti ja perustellusti, säännöt, ohjeet ja toimintamallit ovat kaikkien saatavilla ja epäasiallisesta käytöksestä puhutaan avoimesti.

Kuulluksi tuleminen sekä erilaisten tarpeiden huomiointi

Kaikkien seurassa toimivien on mahdollista saada äänensä kuuluviin ja kaikkien tarpeet ja näkökulmat otetaan huomioon.

Rikosrekisteriotteiden tarkistus työntekijöiltä ja vapaaehtoisilta.

MITEN PUUTTUA EPÄASIALLISEEN KÄYTÖKSEEN?

Suurin osa epäasiallisesta käytöksestä saadaan katkaistua ottamalla asia puheeksi heti. Asianomaiset keskustelevat keskenään asian läpi. Alaikäisten kohdalla mukana voivat olla myös huoltajat. Puhumalla ratkaistaan ja oikaistaan syntyneitä väärinkäsityksiä ja ristiriitoja, tuodaan toisen tietoisuuteen se, että tämän käytös on esimerkiksi loukannut toista tai, että se ei ole ollut yhteisten pelisääntöjen mukaista sekä päästään yhteisymmärrykseen siitä, miten jatkossa toimitaan. Keskustelemalla ja puuttumalla käytökseen heti, voidaan ehkäistä tapauksien paisuminen ja monimutkaistuminen isoksi ongelmaksi, jonka ratkaiseminen on myöhemmin hyvin raskasta ja vaikeaa. Ilman keskustelua ei epäasiallisesti käyttäytyvä useinkaan voi tietää, että hän on loukannut toista eikä voida päästä molempia osapuolia tyydyttävään tilanteeseen.

1. Puheeksiotto

Yritä ilmoittaa selkeästi epäasiallisesti käyttäytyvälle henkilölle, ettet hyväksy hänen toimintaansa ja vaadi sen lopettamista. On tärkeää, että tieto epäasiallisesta käytöksestä tulee epäasiallisesti käyttäytyvän henkilön tietoon.

Puuttuminen epäasiallisesti käyttäytyvän henkilön toimintaan ei aina ole mahdollista esimerkiksi valta-aseman tai teon kohteeksi joutuneen järkyttymisen tai pelkotilan johdosta. Mikäli et koe pystyväsi ilmoittamaan suoraan tälle henkilölle asiasta, kerro kohtaamastasi epäasiallisesta käytöksestä eteenpäin, esimerkiksi turvalliselle aikuiselle, seurajohdolle tai kisajärjestäjälle.

Vinkkejä puheeksi ottamiseen:

- Kerro selkeästi mikä sinua häiritsee.
- Voit kysyä henkilöltä itseltään miltä hänestä tuntuisi, jos häntä kohdeltaisiin näin, miten hänen mielestään tilanne meni tai miltä tuntuisi, jos oma lapsi kertoisi kotona kohdanneensa tällaista käytöstä.
- Pyri kertomaan henkilölle, kuinka hänen tulisi sen sijaan toimia ja mikä on sallittua.
- Käytä harkintaa sen suhteen missä hetkessä asia kannattaa ottaa puheeksi (esim. onko ympärillä lapsia tai muita henkilöitä) ja keskity faktoihin sekä juuri tapahtuneeseen tilanteeseen.

2. Kirjaa ylös tapahtuma-aika ja -paikka sekä se, mitä tapahtui ja keitä oli läsnä.

Kirjaa asia itsellesi muistiin, jotta siihen voidaan tarvittaessa palata myöhemmin.

3. Kerro tapahtuneesta seuran vastuuhenkilölle.

Vaikka puuttuisitkin tilanteeseen suoraan asianomaisen kanssa, kerro tapahtuneesta silti eteenpäin.

Voit olla myös yhteydessä [Et ole yksin](#) -palvelun kautta asiantuntijaan ja saada sitä kautta apua ja neuvoja tilanteeseen. Apua voit aina kysyä myös seurastasi tai Voimisteluliitosta. Jos epäilet doping-, kilpailumanipulaatio- tai katsomoturvallisuusrikkomusta tai muuta eettistä rikkomusta urheilussa voit tehdä ilmoituksen [ILMO](#)-palveluun.